2023/2528

2023.11.14.

A TANÁCS (EU) 2023/2528 HATÁROZATA

(2023. október 9.)

a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 148. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ([1]),

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([2]),

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére ([3]),

mivel:

(1) A tagállamoknak és az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkében megállapított, a teljes foglalkoztatottságra és a társadalmi haladásra, a kiegyensúlyozott növekedésre, a környezet minőségének magas fokú védelmére és javítására vonatkozó célkitűzések elérése érdekében összehangolt stratégia kialakítására kell törekedniük a foglalkoztatásra és különösen a szakképzett, képzett és alkalmazkodásra képes munkaerő, valamint a jövőorientált és a gazdasági változásokra reagálni képes munkaerőpiacok előmozdítására vonatkozóan. A tagállamoknak közös érdekű ügyként kell tekinteniük a foglalkoztatás előmozdítására, és a fellépésüket e tekintetben össze kell hangolniuk a Tanács keretében, figyelembe véve a szociális partnerek kötelezettségeire vonatkozó nemzeti gyakorlatokat.

(2) Az EUSZ 3. cikkében megállapítottak szerint az Uniónak küzdenie kell a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés ellen, továbbá elő kell mozdítania a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és a férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást, valamint a gyermekek jogainak védelmét. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. cikkében megállapítottak szerint politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Uniónak figyelembe kell vennie a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális védelem biztosítására, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

(3) Az EUMSZ-szel összhangban az Unió szakpolitikai koordinációs eszközöket alakított ki és hajt végre a gazdasági és foglalkoztatási politikákra vonatkozóan. Ezen eszközök részeként az (EU) 2022/2296 tanácsi határozat ([4]) mellékletében meghatározott, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások (a továbbiakban: az iránymutatások) az (EU) 2015/1184 tanácsi ajánlásban ([5]) meghatározott, a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokkal együtt képezik az integrált iránymutatásokat. Az integrált iránymutatások iránymutatásul szolgálnak a tagállamok és az Unió szakpolitikáinak végrehajtásához, tükrözve a tagállamok közötti kölcsönös függőséget. Az ennek eredményeként létrejövő, összehangolt uniós és nemzeti szakpolitikákból és reformokból álló csomagnak megfelelő, összességében fenntartható gazdaság-, foglalkoztatás- és szociálpolitikai elegyet kell képeznie, amelynek pozitív tovagyűrűző hatásokat kell gyakorolnia a munkaerőpiacokra és a társadalom egészére, és hatékonyan kell reagálnia a közép- és hosszú távú kihívásokra, valamint az olyan válságok hatásaira, mint például a Covid19-világjárvány vagy legújabban Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és az emelkedő megélhetési költségek.

([1]) 2023. szeptember 13-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([2]) 2023. szeptember 20-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([3]) 2023. július 11-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([4]) A Tanács (EU) 2022/2296 határozata (2022. november 21.) a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról (HL L 304., 2022.11.24., 67. o.).
([5]) A Tanács (EU) 2015/1184 ajánlása (2015. július 14.) a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról (HL L 192., 2015.7.18., 27. o.).

(4) A gazdasági és társadalmi haladás fokozása, a zöld és digitális kettős átállás támogatása, az Unió ipari bázisának megerősítése, valamint az inkluzív, versenyképes és reziliens uniós munkaerőpiacok megvalósítása érdekében a tagállamoknak kezelniük kell a munkaerő- és szakemberhiányt, valamint elő kell mozdítaniuk a minőségi oktatást, képzést és jövőorientált szakképzést, valamint az egész életen át tartó tovább- és átképzést, továbbá az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és a jobb karrierlehetőségeket annak révén, hogy megerősítik az oktatási rendszer és a munkaerőpiac közötti kapcsolatokat, valamint elismerik a nem formális és informális tanulás révén elsajátított készségeket, ismereteket és kompetenciákat.

(5) Az iránymutatások összhangban állnak a Stabilitási és Növekedési Paktummal, a hatályos uniós jogszabályokkal és a különböző uniós kezdeményezésekkel, ideértve a 2021. június 14-i ([6]), a 2021. november 29-i ([7]), a 2022. április 5-i ([8]), a 2022. június 16-i ([9]), a 2022. november 28-i ([10]), a 2022. december 8-i ([11]) és a 2023. január 30-i tanácsi ajánlást ([12]), az (EU) 2021/402 bizottsági ajánlást ([13]), a 2021. február 26-i tanácsi állásfoglalást ([14]), az emberközpontú gazdaság kiépítéséről és a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről szóló bizottsági közleményt ([15]), a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó digitális oktatási cselekvési tervről szóló bizottsági közleményt ([16]), a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó, a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégiával kapcsolatos bizottsági közleményt ([17]), a fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatására vonatkozó csomagról szóló bizottsági közleményt ([18]), az európai gondozási stratégiáról szóló bizottsági közleményt ([19]), a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervről szóló bizottsági közleményt ([20]), a szociális párbeszéd Európai Unión belüli erősítéséről szóló bizottsági közleményt ([21]), a tagállami szakpolitikák elosztási hatásának pontosabb értékeléséről szóló bizottsági közleményt ([22]), az (EU) 2021/2316 ([23]) és az (EU) 2023/936 ([24]) európai parlamenti és tanácsi határozatot, az (EU) 2022/2041 ([25]), az (EU) 2022/2381 ([26]) és az (EU) 2023/970 ([27]) európai parlamenti és tanácsi irányelvet.

([6]) A Tanács ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról (HL L 223., 2021.6.22., 14. o.).
([7]) A Tanács ajánlása (2021. november 29.) a magas színvonalú és inkluzív alap- és középfokú oktatást előmozdító vegyes tanulási megközelítésekről (HL C 504., 2021.12.14., 21. o.).
([8]) A Tanács ajánlása (2022. április 5.) a hatékony európai felsőoktatási együttműködéshez szükséges kapcsolatok kiépítéséről (HL C 160., 2022.4.13., 1. o.).
([9]) A Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot célzó mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről (HL C 243., 2022.6.27., 10. o.), a Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egyéni tanulási számlákról (HL C 243., 2022.6.27., 26. o.), a Tanács ajánlása (2022. június 16.) a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról (HL C 243., 2022.6.27., 35. o.), a Tanács ajánlása (2022. június 16.) a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról (HL C 243., 2022.6.27., 1. o.).
([10]) A Tanács ajánlása (2022. november 28.) az „Utak az iskolai sikerhez" kezdeményezésről és a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról szóló, 2011. június 28-i tanácsi ajánlás felváltásáról (HL C 469., 2022.12.9., 1. o.).
([11]) A Tanács ajánlása (2022. december 8.) a megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről (HL C 476., 2022.12.15., 1. o.) és a Tanács ajánlása (2022. december 8.) a kisgyermekkori nevelésről és gondozásról: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok (HL C 484., 2022.12.20., 1. o.).
([12]) A Tanács ajánlása (2023. január 30.) az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről (HL C 41., 2023.2.3., 1. o.).
([13]) A Bizottság (EU) 2021/402 ajánlása (2021. március 4.) a Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony és aktív támogatásáról (EASE) (HL L 80., 2021.3.8., 1. o.).
([14]) A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) (HL C 66., 2021.2.26., 1. o.).
([15]) COM(2021) 778 final.
([16]) COM(2020) 624 final.
([17]) COM(2021) 101 final.
([18]) Intézkedéscsomag a fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának javításáért – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás – Európai Bizottság (europa.eu)
([19]) COM(2022) 440 final.
([20]) COM(2023) 62 final.
([21]) COM(2023) 38 final és COM(2023) 40 final.
([22]) COM(2022) 494 final.
([23]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2316 határozata (2021. december 22.) az ifjúság európai évéről (2022) (HL L 462., 2021.12.28., 1. o.).
([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/936 határozata (2023. május 10.) a készségek európai évéről (HL L 125., 2023.5.11., 1.o.).
([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2041 irányelve (2022. október 19.) az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről (HL L 275., 2022.10.25., 33. o.).
([26]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2381 irányelve (2022. november 23.) a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről (HL L 315., 2022.12.7., 44. o.).
([27]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 132., 2023.5.17., 21.o.).

(6) Az európai szemeszter különböző eszközöket kombinál az Unión belüli gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák integrált többoldalú koordinációjára és felügyeletére szolgáló átfogó keretben. A környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a makrogazdasági stabilitás céljainak szem előtt tartásával az európai szemeszter integrálja a szociális jogok európai pillérének és nyomonkövetési eszközének, a szociális eredménytáblának az elveit, és biztosítja a szoros együttműködést a szociális partnerekkel, a civil társadalommal és más érdekelt felekkel. Az európai szemeszter támogatja továbbá a fenntartható fejlődési célok megvalósítását. Az Unió és a tagállamok gazdasági és foglalkoztatási szakpolitikáinak kéz a kézben kell haladniuk az Uniónak egy klímasemleges, környezeti szempontból fenntartható és digitális gazdaságra való méltányos átállásával, javítaniuk kell a versenyképességet, biztosítaniuk kell a megfelelő munkafeltételeket, ösztönözniük kell az innovációt, elő kell mozdítaniuk a társadalmi igazságosságot, az esélyegyenlőséget és a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát, továbbá kezelniük kell az egyenlőtlenségeket és a regionális különbségeket.

(7) Az éghajlatváltozás, a környezettel kapcsolatos egyéb kihívások, a méltányos zöld átállás biztosításának szükségessége, az energiafüggetlenség felé történő további elmozdulás, a nulla nettó kibocsátású iparágak versenyképességének fokozása, Európa nyitott stratégiai autonómiájának szükségszerű biztosítása, valamint a digitalizáció, a mesterséges intelligencia és a platformalapú gazdaság fejlesztése, a távmunkavégzés növekedése és a demográfiai változások jelentősen átalakítják az uniós gazdaságokat és társadalmakat. Az Uniónak és tagállamainak együtt kell működniük az ilyen strukturális fejlemények hatékony és proaktív kezelése és a meglévő rendszerek szükség szerinti kiigazítása érdekében, felismerve a tagállamok gazdaságainak, munkaerőpiacainak és kapcsolódó szakpolitikáinak szoros egymásrautaltságát. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten olyan összehangolt, ambiciózus és hatékony, egyben a szociális partnerek szerepét is elismerő szakpolitikai fellépésre van szükség, összhangban az EUMSZ-szel és az Unió gazdasági kormányzásra vonatkozó rendelkezéseivel, figyelembe véve a szociális jogok európai pillérét. Az ilyen szakpolitikai fellépésnek magában kell foglalnia a fenntartható beruházások fellendítését és az újbóli elköteleződést az olyan, megfelelően ütemezett reformok iránt, amelyek javítják a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést, a minőségi munkahelyek létrehozását, a termelékenységet, a megfelelő munkafeltételeket, a társadalmi és területi kohéziót, a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát, a rezilienciát és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodást.

Amint a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló, 2022. június 16-i tanácsi ajánlásból is kiderül, az oktatási és képzési dimenziónak a zöld átállással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos egyéb szakpolitikákba való, az egész életen át tartó tanulás szemléletének szempontjai szerint történő szisztematikus integrálása támogathatja e szakpolitikák végrehajtását. Támogatást kell nyújtani a meglévő uniós finanszírozási programokból, különösen az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([28]) létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és a kohéziós politikai alapokból, ideértve az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([29]) létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt és az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([30]) szabályozott Európai Regionális Fejlesztési Alapot, valamint az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([31]) létrehozott Igazságos Átmenet Alapot is. A szakpolitikai intézkedésnek ötvöznie kell a kínálati oldali és a keresleti oldali intézkedéseket, figyelembe véve ugyanakkor az ilyen intézkedések gazdasági, környezeti, foglalkoztatási és társadalmi hatását.

(8) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017 novemberében kihirdetett szociális jogok európai pillére ([32]) a jól működő és méltányos munkaerőpiacok és szociális jóléti rendszerek támogatása érdekében húsz elvet és jogot határoz meg, amelyeket három kategóriába sorol: esélyegyenlőség és a munkaerőpiacra való belépés, méltányos munkafeltételek, valamint szociális védelem és társadalmi befogadás. Az említett elvek és jogok stratégiai irányt szabnak az Uniónak, biztosítva, hogy a klímasemlegességre, a környezeti fenntarthatóságra és a digitalizációra való átállás, valamint a demográfiai átalakulás hatása társadalmi szempontból méltányos és igazságos legyen, és megőrizze a területi kohéziót. A szociális jogok európai pillére és az azt kísérő szociális eredménytábla referencia-

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

([29]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

([32]) A szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló intézményközi nyilatkozat (HL C 428., 2017.12.13., 10. o.).

keretként szolgál a tagállamok foglalkoztatási és szociális teljesítményének nyomon követéséhez, a nemzeti, regionális és helyi szintű reformok és beruházások ösztönzéséhez, valamint a mai modern gazdaságban a „szociális" és a „piaci" szempontok összeegyeztetéséhez, többek között a szociális gazdaság előmozdítása révén. A Bizottság 2021. március 4-én cselekvési tervet terjesztett elő a szociális jogok európai pillérének végrehajtására vonatkozóan (a továbbiakban: a cselekvési terv), amely 2030-ra a foglalkoztatás növelésére, a készségekre és a szegénység csökkentésére irányuló ambiciózus, ugyanakkor reális uniós kiemelt célokat és kiegészítő részcélokat tartalmaz, továbbá a felülvizsgált szociális eredménytáblát.

(9) Amint azt 2021. május 8-án a portói szociális csúcstalálkozón az uniós állam-, illetve kormányfők elismerték, a szociális jogok európai pillérének végrehajtása erősíteni fogja az Unió digitális, zöld és méltányos átállásra irányuló törekvéseit, valamint hozzá fog járulni a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia megteremtéséhez és a demográfiai kihívások kezeléséhez. Hangsúlyozták, hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a szociális partnerek aktív bevonása a magas versenyképességű szociális piacgazdaság központi eleme, és üdvözölték az új uniós kiemelt célokat. Megerősítették eltökélt szándékukat – az Európai Tanács 2019–2024-es időszakra szóló stratégiai menetrendjében foglaltaknak megfelelően –, hogy a hatáskörökre, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvére kellő figyelemmel folytassák a szociális jogok európai pillére uniós és nemzeti szinten történő végrehajtásának elmélyítését. Végül, hangsúlyozták annak fontosságát, hogy – a legmagasabb szinten is – szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ra kitűzött, uniós kiemelt célok végrehajtása irányában elért eredményeket.

(10) Az állam- vagy kormányfők által a 2021. május 8-i portói szociális csúcstalálkozón és az Európai Tanács 2021. júniusi ülésén üdvözölt, a foglalkoztatásra (a 20–64 év közötti lakosság legalább 78 %-ának foglalkoztatásban kell lennie), a készségekre (valamennyi felnőtt legalább 60 %-ának évente képzésben kell részt vennie) és a szegénység csökkentésére (legalább 15 millió fővel kevesebb személy lehet a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitéve, ideértve ötmillió gyermeket) vonatkozó, 2030-ra kitűzött, uniós kiemelt célok – a szociális eredménytáblával együtt – segíteni fognak az európai szemeszter keretében, a szakpolitikai koordinációs keret részeként a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtása terén elért eredmények nyomon követésében. Emellett a portói szociális csúcstalálkozó felszólította a tagállamokat, hogy határozzanak meg olyan ambiciózus nemzeti célokat, amelyek – kellően figyelembe véve az egyes országok kiindulási helyzetét – megfelelő hozzájárulást jelentenek a 2030-ra kitűzött, uniós kiemelt célok eléréséhez. A Bizottság felkérésére a tagállamok 2021. szeptember és 2022. június között benyújtották nemzeti céljaikat. A Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács (EPSCO) 2022. júniusi ülésén a miniszterek hangsúlyozták annak fontosságát, hogy szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének és a 2030-ra kitűzött, uniós kiemelt céloknak a végrehajtása terén elért eredményeket. Mindezek alapján a 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentés már tartalmazza az említett nemzeti célokat, és azokat az európai szemeszter nyomonkövetési eszközeibe is be fogják építeni. Emellett az EPSCO tanácsadó szervei véglegesítették a fő üzeneteket, inputként az EPSCO 2023. júniusi ülésén, a szemeszterre vonatkozó vita lefolytatásához az Unión belüli felfelé irányuló társadalmi konvergenciát fenyegető kockázatok értékelését és nyomon követését szolgáló lehetséges keret létrehozásáról.

(11) Ukrajna orosz inváziója követően az Európai Tanács a 2022. február 24-i következtetéseiben elítélte Oroszország azon lépéseit, amelyek az európai és globális biztonság és stabilitás aláásására irányulnak, és szolidaritását fejezte ki az ukrán nép iránt, hangsúlyozva a nemzetközi jog és az ENSZ Alapokmányában foglalt elvek Oroszország általi megsértését. A jelenlegi kontextusban az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat ([33]) által biztosított átmeneti védelem gyors és hatékony segítséget nyújt az uniós országokban az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja elől menekülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára, és lehetővé teszi az ilyen lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára, hogy Unió-szerte megfelelő szintű védelmet nyújtó minimális jogokat élvezzenek. Azáltal, hogy részt vesznek az Unió munkaerőpiacain, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek hozzájárulhatnak az Unió gazdaságának megerősítéséhez, és egyúttal hazájukat és az otthon maradtakat is támogathatják. A megszerzett tapasztalatok és készségek a jövőben hozzájárulhatnak Ukrajna újjáépítéséhez. A kísérő nélküli gyermekek és tizenévesek esetében az átmeneti védelem biztosítja a törvényes gyámsághoz való jogot, valamint a gyermekkori neveléshez és gondozáshoz való hozzáférést. A tagállamoknak be kell vonniuk a szociális partnereket azon szakpolitikai intézkedések kialakításába, végrehajtásába és értékelésébe, amelyek célja az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújából fakadó, a foglalkoztatással és készségekkel kapcsolatos kihívások kezelése, ideértve a képesítések elismerését is. A szociális partnerek kulcsszerepet játszanak az említett háború hatásainak enyhítésében a foglalkoztatás és a termelés megőrzését illetően.

([33]) A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

(12) A munkaerőpiaci reformoknak – ideértve a nemzeti bérmegállapítási mechanizmusokat is – tiszteletben kell tartaniuk a társadalmi párbeszéd nemzeti gyakorlatait és a szociális partnerek autonómiáját, annak érdekében, hogy tisztes megélhetést, fenntartható növekedést és felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát lehetővé tevő méltányos béreket biztosítsanak. Az ilyen reformoknak lehetővé kell tenniük a társadalmi-gazdasági tényezők széles körű figyelembevételét, ideértve a javulás elérését a fenntarthatóság, a versenyképesség, az innováció, a minőségi munkahelyek teremtése, a munkafeltételek, a dolgozói szegénység, az oktatás, a képzés és a készségek, a népegészségügy, a társadalmi védelem és befogadás, valamint a reáljövedelmek terén. E tekintetben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós pénzeszközök támogatják a tagállamokat olyan reformok és beruházások végrehajtásában, amelyek összhangban vannak az Unió prioritásaival, fenntarthatóbbá és reziliensebbé, valamint a zöld és digitális kettős átállásra felkészültebbé téve az uniós gazdaságokat és társadalmakat a Covid19 világjárványt követő változó kontextusban. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja tovább súlyosbította a már meglévő társadalmi-gazdasági kihívásokat. A tagállamoknak és az Uniónak továbbra is biztosítaniuk kell a társadalmi, foglalkoztatási és gazdasági hatások enyhítését, valamint azt, hogy az átállások társadalmi szempontból méltányosak és igazságosak legyenek, annak fényében is, hogy a fokozott nyitott stratégiai autonómia és a felgyorsult zöld átállás segíteni fog csökkenteni az energia és más stratégiai termékek és technológiák behozatalától – különösen Oroszországból – való függőséget. Alapvető fontosságú a reziliencia megerősítése, valamint egy olyan befogadó és reziliens társadalom kialakítására törekvés, amelyben az emberek védelmet élveznek, és képesek a változást előre látni és kezelni, valamint amelyben aktívan részt vehetnek a társadalmi és gazdasági életben.

A többek között az (EU) 2021/402 bizottsági ajánlásban és a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló, 2022. június 16-i tanácsi ajánlásban kiemelteknek megfelelően a munkaerőpiaci átmenet támogatása érdekében az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák olyan koherens csomagjára van szükség, különösen a zöld és digitális átalakulás fényében, amely a következőkből áll: ideiglenes és célzott munkaerő-felvételt és átmenetet támogató ösztönzők, készségekkel kapcsolatos szakpolitikák, ideértve a zöld átállásra és a fenntartható fejlődésre való felkészülést, valamint célzott, hatékony és adaptálható foglalkoztatási szolgáltatások. Biztosítani kell a tisztességes munkafeltételeket, így például a munkahelyi egészséget és biztonságot, valamint a munkavállalók fizikai és mentális egészségét.

(13) A megkülönböztetés minden formája ellen fel kell lépni, biztosítani kell a nemek közötti egyenlőséget, és támogatni kell a fiatalok foglalkoztatását. Egyenlő hozzáférést és lehetőségeket kell biztosítani mindenki számára, továbbá csökkenteni kell a szegénységet és a társadalmi kirekesztettséget, különösen a gyermekek, a fogyatékossággal élő személyek és a romák esetében, mindenekelőtt hatékonyan működő munkaerőpiacok, valamint megfelelő és inkluzív szociális védelmi rendszerek biztosításával – a 2019. november 8-i tanácsi ajánlásnak és az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló, 2023. január 30-i tanácsi ajánlásban ([34]) foglaltak szerint – , valamint az inkluzív és jövőorientált oktatást, képzést, az egész életen át tartó tanulást és a munkaerőpiaci részvételt gátló akadályok elhárításával, többek között – az európai gyermekgaranciával, valamint a kisgyermekkori nevelésről és gondozásról szóló tanácsi ajánlással (a továbbiakban: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok) összhangban – a kisgyermekkori nevelésre és gondozásra irányuló beruházások révén, valamint – a digitális oktatási cselekvési tervvel, a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló tanácsi ajánlással, valamint az iskolai sikerhez vezető utakról szóló tanácsi ajánlással összhangban – a digitális és zöld készségekre irányuló beruházások révén. Különösen a potenciális jövőbeli egészségügyi kockázatok fényében és az idősödő társadalmak kontextusában, különösen releváns hozzáférést biztosítani a megfizethető magas színvonalú tartós ápolás-gondozási és egészségügyi szolgáltatásokhoz, ideértve a betegségmegelőzést és az egészségfejlesztést is, összhangban a megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről szóló tanácsi ajánlással.

Jobban ki kell aknázni a fogyatékossággal élő személyek gazdasági növekedéshez és társadalmi fejlődéshez való hozzájárulásában rejlő lehetőségeket, összhangban a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló stratégiával ([35]), amely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy határozzanak meg foglalkoztatási és felnőttoktatási célokat a fogyatékossággal élő személyek számára. Az új technológiák és a változóban lévő munkahelyek Unió-szerte rugalmasabb munkaszervezést tesznek lehetővé, és javítják a termelékenységet, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt, hozzájárulva ugyanakkor az Unió zöld kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez. Az említett fejlemények új kihívások elé állítják a munkaerőpiacokat is, és hatással vannak a munkavállalók munkakörülményeire, munkahelyi egészségére és biztonságára, valamint a szociális védelemhez való hozzáférésre. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a munkaszervezés új formái minőségi munkalehetőséget és egészséges munkahelyeket teremtsenek, ugyanakkor meg kell őrizniük a meglévő munkavállalói és szociális jogokat, és erősíteniük kell az európai szociális modellt.

([34]) A Tanács ajánlása (2023. január 30.) az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről (HL C 41., 2023.2.3., 1. o.).
([35]) COM(2021) 101 final.

(14) Az integrált iránymutatásoknak kell képezniük azon országspecifikus ajánlások alapját, amelyeket a Tanács a tagállamokhoz intézhet. A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([36]) létrehozott REACT–EU forrásaikat, mely rendelet megerősíti a 2014–2020-as kohéziós politikai forrásokat és 2023-ig a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapot (FEAD). A jelenlegi ukrajnai válság miatt az (EU) 2020/2221 rendelet a következőkkel egészült ki: az (EU) 2022/562 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([37]) és az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([38]) további módosításával a REACT-EU-ra irányuló megnövelt előfinanszírozásra vonatkozóan, továbbá egy új egységköltséggel az Ukrajnát elhagyó és az Unióba belépő személyek integrációja felgyorsításának segítése érdekében, az (EU) 2022/613 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([39]) foglaltak szerint.

Emellett a 2021–2027-es programozási időszak vonatkozásában a tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az Európai Szociális Alap Pluszt, az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt és az egyéb uniós alapokat – ideértve az Igazságos Átmenet Alapot és az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([40]) létrehozott InvestEU-t – a minőségi foglalkoztatás és szociális beruházások ösztönzése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, a megkülönböztetés elleni küzdelem, az akadálymentesség és inkluzivitás biztosítása, valamint a munkaerő tovább- és átképzési lehetőségeinek és a mindenki számára hozzáférhető egész életen át tartó tanulásnak és magas szintű oktatásnak és képzésnek az előmozdítása céljából, többek között a digitális jártasság és készségek területén, annak érdekében, hogy az állampolgárok rendelkezzenek a digitális és zöld gazdasághoz szükséges tudással és képesítésekkel. A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló, az (EU) 2021/691 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([41]) létrehozott Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot is azon munkavállalók támogatása érdekében, akiket olyan jelentős szerkezetátalakítási események miatt bocsátottak el, mint például a Covid19-világjárvány, a globális tendenciáknak betudható társadalmi-gazdasági átalakulások, valamint a technológiai és környezeti változások. Míg az integrált iránymutatásoknak a tagállamok és az Unió a címzettjei, azokat valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben, a parlamentek, valamint a szociális partnerek és a civil társadalom képviselői szoros bevonásával kell végrehajtani.

(15) A Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak – a Szerződésen alapuló megbízatásaikkal összhangban – nyomon kell követniük, hogy a releváns szakpolitikákat az iránymutatások fényében miként hajtják végre. Az említett bizottságoknak és egyéb olyan tanácsi előkészítő szerveknek, amelyek részt vesznek a gazdaság- és szociálpolitikák koordinációjában, szorosan együtt kell működniük. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszédet fenn kell tartani, különösen a tagállamoknak szóló iránymutatások tekintetében.

(16) A szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal konzultációra került sor,

([36]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

([37]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/562 rendelete (2022. április 6.) az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) tekintetében történő módosításáról. (HL L 109., 2022.4.8., 1. o.).

([38]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

([39]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/613 rendelete (2022. április 12.) az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek a REACT-EU forrásokból származó előfinanszírozás növelése és egy egységköltség megállapítása tekintetében történő módosításáról. (HL L 115., 2022.4.13., 38. o.).

([40]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

([41]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/691 rendelete (2021. április 28.) az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) és az 1309/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 48. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2022/2296 határozat mellékletében meghatározott, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások a 2023. évre érvényben maradnak, és azokat a tagállamoknak foglalkoztatáspolitikájukban és reformprogramjaikban figyelembe kell venniük.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Luxembourgban, 2023. október 9-én.

a Tanács részéről
az elnök
Y. DÍAZ PÉREZ